

PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja

Letno poročilo o delu zavoda

2021

PRAVO ZA DRUŽBO IN NARAVO

Ljubljana, april 2022

OSEBNA IZKAZNICA

Ime: PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja, Ljubljana

Angleško ime: **PIC – Legal Center for the Protection of Human Rights and the Environment**

Skrajšano ime: **PIC, Ljubljana**

Naslov: **Metelkova 6, 1000 Ljubljana**

Telefon: **+ 386 (0)1 581-18-88**

E-pošta: pic@pic.si

Spletna stran: www.pic.si

Matična številka: 1273345

ID št. za DDV: **SI23238542**

Transakcijski račun: **(SI56)02010-0050459754**

Datum vpisa v sodni register: 29.05.1998

Direktorica: Katarina Bervar Sternad

Zaposleni na PIC v letu 2021:

Boris Nusdorfer, Katja Žunec Stritar, Sanja Jablanović, Katarina Bervar Sternad, Urša Regvar, Aljoša Petek, Niki Zen, Anuška Podvršič

Svet zavoda:

Predsednica sveta: dr. Neža Kogovšek Šalamon

Predstavniki/ce ustanoviteljev: Nataša Posel, Milada Mirkovič, Franja Arlič, ustanovitelj DRPPD v zadnjem mandatu ni imenoval svojega predstavnika;

Predstavnica zainteresirane javnosti: mag. Maša Kovič Dine

Predstavnica zaposlenih: Sanja Jablanović

PIC je član naslednjih organizacij in mrež:

- Center nevladnih organizacij Slovenije – CNVOS
- Sloga- platforma za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč
- European Council on Refugees and Exiles (ECRE)
- Justice and Environment (J&E)
- Slovenska mreža prostovoljskih organizacij
- Mreža za otrokove pravice
- Eurochild

POSLANSTVO

Pomagati posameznikom in ranljivim skupinam pri varstvu njihovih temeljnih pravic ter krepiti vpliv nevladnih organizacij na področju varstva okolja in urejanja prostora preko pravne pomoči, zagovorništva in pravnih analiz.

VIZIJA

Prizadevamo si za učinkovito varstvo pravic, za vključevanje javnosti v procese odločanja ter enostavnejšo in razumljivejšo zakonodajo.

Slovenija – država, v kateri so pravice učinkovito varovane, zakonodaja je enostavnejša in razumljivejša, javnost pa je dejansko vključena v procese odločanja.

STRATEŠKI CILJI

1. Postati vodilni pravni zagovornik pravic posameznikov, ranljivih skupin in nevladnih organizacij na področju človekovih pravic in okolja
2. Postati vpliven akter v mrežah delovanja s področja PIC
3. Omogočiti širši dostop do brezplačne pravne pomoči na področjih delovanja PIC
4. Okrepiti pravno analitično delo
5. Okrepiti ozaveščanje javnosti in vpliv na javno mnenje

POVZETEK LETA

Leto 2021 je prav tako kot leto pred tem v največji meri zaznamovalo problematično delovanje vlade Janeza Janša in ustavno sporno upravljanje epidemije. Kot odziv na to se je PIC odločil soustanoviti Pravno mrežo za varstvo demokracije skupaj še s tremi nevladnimi organizacijami: Amnesty International Slovenija, Zavod za kulturo raznolikosti - Open in inštitut Danes je nov dan. Delovanje in uspehi mreže so izjemno pripomogli k prepoznavnosti zavoda in predvsem krepili pravni boj proti zlorabam vlade.

Eden največjih dosežkov leta je bil referendum o Zakonu o vodah, pri katerem je PIC sodeloval kot soorganizator kampanje. Referendumski uspeh je izjemno pripomogel k prepoznavanju vloge civilne družbe v zagotavljanju demokratičnosti procesov in zaščiti javnega interesa.

V letu 2021 je PIC pravno pomoč zagotovil več kot 1.800 posameznikom v sodelovanju s Pravno mrežo pa še dodatnim 1.200.

Po dveh letih prizadevanj je bila dosežena sprememba Kazenskega zakonika v zvezi z opredelitvijo posilstva, za kar smo v največji meri zaslužne nevladne organizacije združene v ta namen.

Zavod ima od leta 2021 kar dva statusa delovanja v javnem interesu in sicer na področju varstva okolja in migracij.

POROČILO O FINANČNEM IN ORGANIZACIJSKEM POSLOVANJU

UPRAVLJANJE ZAVODA

Svet zavoda je imel v letu 2021 eno redno sejo in eno korespondenčno sejo, v svetu je bilo aktivnih 7 od 9 predvidenih članov, ustanovitelj DRPPD v zadnjem pozivu k imenovanju predstavnikov v svet zavoda za obdobje od 27.2.2020 do 27.2.2024 ni predlagal svojega člana, REC Slovenija pa je svoje ustanoviteljske pravice prenesel na druge ustanovitelje.

Mandat direktorice traja do 14.5.2022; zaposlena je za polni delovni čas. Upravljanje zavoda je direktorica opravljala v četrtini svojega delovnega časa, ostali čas je bila, enako kot v preteklosti, vključena v projektno delo.

UPRAVLJANJE S KADRI

V letu 2021 je zavod imel 7 redno zaposlenih oseb; dve pogodbi sta sklenjeni za določen čas. Z vsemi zaposlenimi direktorica ob koncu leta izvede letni razgovor za namenom skupne ocene dela v tekočem letu, načrtovanju za naprej in iskanja možnosti za optimizacijo dela.

V letu 2021 je bila ponovno sklenjena pogodba za delovno mesto vodje pisarne, ki je bila zaradi zmanjšanja obsega dela v letu 2020 prekinjena. Nova vodja pisarne je bila izbrana na odprtem razpisu.

V letu 2020 je bil zaposlenim regres izplačan v mesecu januarju in sicer v minimalni višini.

POSLOVANJE ZAVODA

Zavod ima pisarniške prostore v obsegu cca. 40m² na Metelkovi 6 ter na Viču v poslovnih prostorih Iskre, kjer se izvaja projekt pravne pomoči na področju mednarodne zaščite.

V pisarnah je 8 delovnih mest, kar ne frekvenco zaposlenih in načinu dela zdaj zadostuje. Pisarniška in računalniška oprema se po potrebi sproti obnavljata; zaposleni so v skupni delovni akciji prebelili prostore.

Zoper zavod je bila maja 2021 vložena tožba za odpoved pogodbe o najemu pisarn s strani Ministrstva za kulturo. V zvezi s tem so se vsi uporabniki Metelkov 6 združili v aktivnostih za preprečitev evikcije.

PROMOCIJA ZAVODA

Zavod promocijo svojih aktivnosti v največji meri izvaja preko FB strani, kjer redno objavlja novice o svojih aktivnostih, dosežkih in tudi pravne nasvete (PICova svetovalnica).

Prenova spletne strani se zaradi epidemije in čakanja na formalno spremembo imena zavoda še ni realizirala.

Največji delež promocije zavoda poteka v skozi strokovne komentarje in izjave v različnih medijih, k temu je v letu 2021 izjemno prispevalo tudi delo v okviru Pravne mreže za varstvo demokracije.

FINANČNO POSLOVANJE

1. PRIDOBIVANJE SREDSTEV

Višina prihodkov iz poslovanja je v letu 2021 znašala 280.714,87 EUR kar je približno 10% več kot leto pred tem (253.458 EUR), a še vedno približno 30% manj kot v letu 2019.

Stroški dela so pri tem znašali 204.977,28 EUR (v letu 2020 185.584,96 EUR), k čemur prispeva tudi dvig osnovnih plač v mesecu oktobru 2021. Stroški blaga in storitev so znašali skoraj enako kot leto pred tem (70.688,39 EUR).

V letu 2020 je zavod ustvaril 4.871,41 EUR presežka.

Poslovni prihodki iz projektne dejavnosti znašajo 211.098,05 EUR (v letu 2020 181.707,78 EUR), prihodki iz opravljanja lastne dejavnosti pa 69.616,82 EUR, kar je malo manj kot leto prej in predstavlja 35% celotnih prihodkov.

Zaposleni so bili izjemno aktivni v iskanju novih projektnih sodelovanj.

Vse obveznosti zavod plačuje v roku, letni regresi so zaradi učinkovitejšega črpanja sredstev na projektih izplačani že v januarju.

Viri sredstev ostajajo raznoliki: pogodbe o rednem sodelovanju, pogodbe za občasno delo, projektno delo, v letu 2020 in 2021 pa praktično ni sredstev iz naslova nacionalnih projektov in javnih naročil. Slaba četrtnina sredstev prihaja iz rednega pogodbenega sodelovanja z nevladnimi organizacijami.

POMEMBNEJŠI PROJEKTI PO PODROČJIH**I. AZIL IN MIGRACIJE**

	Ime projekta	Financer	
1	Pravna pomoč prosilcem za mednarodno zaščito	Visoki komisariat Združenih narodov za begunce	84.500
2	Priprava poročil in analiz s področja azila	ECRE	3.000
3	PROAZIL	ACF/CNVOS	1.600

II. VARSTVO OKOLJA

	Ime projekta	Financer	
1	Zagovorniki okolja – za podnebje	Eko sklad j.s.	19.570
2	Climate Justice for Anhovo	Open Society Institute - Sofia	15.435
3	Pravne analize, svetovanja, priprava zakonodajnih predlogov, sodelovanje na projektih	Različni financerji (NVO in podjetja)	30.744

III. VARSTVO RANLJIVIH SKUPIN

	Ime projekta	Financer	
1	Pravno svetovanje članom društev	Različna invalidska društva in zveze	36.300
2	Pravna pomoč najemnikom	Mestna občina Ljubljana	3.980

3	Državni preventivni mehanizem	Varuh človekovih pravic	1.135
4	Pravno svetovanje v občinah	Medvode, Trebnje, Dol pri Ljubljani	1.600
5	Dostop do postopkovnih jamstev v kazenskih postopkih za osebe z oviranostmi	Validity Foundation/Evropska komisija	13.400
6	Moja občina	DJND/Active Citizens Fund	3.540
7	RARE program	Nizozemska ambasada v Sloveniji	3.750

IV. PRAVNA MREŽA ZA VARSTVO DEMOKRACIJE

	Ime projekta	Financer	
1	PMVD	ACF/CNVOS	3.500
2	PMVD	Donacije	41.200
3	Delo mreže v času predsedovanja	Nizozemski Helsinški Odbor	6.020
4	Mirovni inštitut	Pravna pomoč predstavnikom civilne družbe	1.000

2. PODATKI O ODHODKIH ZA OSEBNE DOHODKE PO SISTEMIZIRANIH DELOVNIH MESTIH

ŠT.	SISTEMIZIRANO DELOVNO MESTO	1 bruto
1.	Direktorica (8-urni delovnik)	2.320 (1 oseba)
2.	Strokovni sodelavci I - plačilni razred 1, količnik 1,7 - plačilni razred 2, količnik 1,9 - plačilni razred 3, količnik 2,1 - plačilni razred 4, količnik 2,3	1.820 2.038 (2 osebi) 2.250 (3 osebe) 2.470
3.	Vodja področja (okolje) - plačilni razred 1, količnik 2,5	
4.	Vodja pisarne, - plačilni razred 5, količnik 1,5	1.608 (1 oseba)
	Povprečna mesečna masa plač (2. bruto + regres)	20.000 EUR

VSEBINSKI ORIS DELA V LETU 2021**1. OKOLJE**

V letu 2021 je bil vsebinski fokus dela PIC na sledenju dejanskemu stanju okolja in podnebja v Sloveniji ter sledenju in odzivanju na številne zakonodajne predloge vlade. Nadaljevali smo s krepitvijo mreže Zagovornikov okolja, posredovali pravno znanje preko spletne strani <http://zagovorniki-okolja.si/>, posebej v okviru svetovanja Zelene svetovalnice. Tekoče smo se odzivali na druge sistemske procese in predpise varstva okolja in urejanja prostora.

Uspešno smo zaključili z izvajanjem projekta Zagovorniki okolja – Za podnebje, v okviru katerega smo aktivno promovirali pravno ureditev podnebnih sprememb, posredovali novice s področja pravnega varstva podnebnih sprememb, izvedli izobraževanje za študente prava ter izdelali analizo presoj vplivov na podnebje v okviru celovite presoje vplivov na okolje ter smernice za izvajanje teh.

V letu 2021 smo pričeli in izvedli večino projekta Climate Justice for Anhovo, v okviru katerega smo lokalni skupnosti v Občini Kanal ob Soči pomagali pri zagotavljanju zdravega življenjskega okolja v lokalnem okolju, izjemno obteženem s težko industrijo, povezovali lokalne NVO z NOV iz tujine in drugod po Sloveniji in izvedli več dogodkov v soorganizaciji z lokalnimi prebivalci.

Aktivno smo se odzivali na najpomembnejše predpise varstva okolja in urejanja prostora v tem letu in sodelovali v javnih razpravah, ter se vključili kot stranski udeleženci v postopku priprave državnega prostorskega načrta za HE Trbovlje, Suhadol in Renke.

Izvedli smo več predstavitev s področja pravnih ureditev in varstva okolja in prostora ter se udeleževali različnih posvetov, predvsem takih, ki so povezani s podnebnimi spremembami. V javnih razpravah smo se s pripombami in predlogi odzvali na predpise in dokumente v javni razpravi tako na nacionalni, kot EU ravni, predvsem povezanimi s podnebjem ter izvajanjem Aarhuške konvencije.

PIC je bil med ključnimi pobudniki referenduma ter soorganizatorji referendumske kampanje zoper novelo Zakona o vodah, se pogosto pojavljal v medijih in skrbel za pravno-strokovno argumentacijo nasprotovanja noveli.

V sodelovanju s Focusom in Greenpeace Slovenija smo vložili pravno sredstvo zoper po našem mnenju nezakonito odločitev o načrtovanju dolgoročne rabe jedrske energije v Sloveniji v Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 ter Energetsko dovoljenje za NEK2.

Pripravili smo več analiz ter predlogov zakonodaje, med katerimi so tudi pravna analiza in predlog umestitve kavcijskega sistema za odpadno embalažo pijač v slovenski pravni red, predlog Zakona o stanovanjskih zadrugah, Analiza presoje vplivov posegov na okolje glede vplivov na podnebje in druge analize.

2. MIGRACIJE IN AZIL

V okviru projekta, ki ga podpira Urad Visokega komisariata Združenih narodov za begunce, PIC od 1. 5. 2020 izvaja zastopanje in svetovanje prosilcem za mednarodno zaščito v postopkih mednarodne zaščite in osebam s statusom mednarodne zaščite v postopkih združevanja družine. V letu 2021 je PIC nudil pravno pomoč in zastopanje 636 osebam. To vključuje informiranja, pravna svetovanja, zastopanja tekom uradnih dejanj, pripravo

informacij o izvorni državi in vročanje pisanj, ki so bila izdana s strani Ministrstva za notranje zadeve.

PIC je v letu 2021 ponovno sodeloval pri pripravi študije AIDA, Asylum database, v okviru katere je pripravil poročilo za Slovenijo o stanju na področju azila za leto 2020, ki je obravnavan/bo obravnavan v Evropskem odboru za begunce in izgnance (ECRE).

V okviru programa AMINA – Safeguarding migrant children in Europe smo sodelovali pri izdelavi aplikacije Manilla za otroke na poti. Aplikacija vsebuje podatke o pravicah, ki jih imajo migrantski otroci v Sloveniji, podatke o različnih postopkih, nevladnih organizacijah ter obliki pomoči, ki jo slednje nudijo migrantskim otrokom.

Kot že v preteklih letih je PIC tudi v letu 2021 sodeloval pri izvajanju nalog in pooblastil Državnega preventivnega mehanizma Varuha človekovih pravic, in sicer kot partner na področju policijskega dela, zaporov in azilnih institucij. PIC tako sodeluje pri izvajanju nalog in pooblastil državnega preventivnega mehanizma po določbi 5. člena Zakona o ratifikaciji Opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim in poniževalnim kaznim ali ravnanju. V sklopu delovanja se PIC osredotoča predvsem na področje tujcev in prosilcev za mednarodne zaščite ter njihove obravnave s strani državnih organov.

PIC je aktivno deloval pri oblikovanju državnih ukrepov ali ukrepov samoupravne lokalne skupnosti ter predlagal sprejem predpisov in ukrepov na številnih področju svojega delovanja. V okviru programa Active Citizens Fund v Sloveniji je kot partner nastopal pri dveh projektih, in sicer pri projektu PROAZIL ter projektu Delavska svetovalnica: »Zakon o tujcih – Nov poskus nižanja standardov varstva migrantov«. Projektne aktivnosti so zajemale predvsem pravno analizo predlaganih sprememb Zakona o mednarodni zaščiti, strokovno usklajevanje predlogov med članicami NVO za pomoč beguncem, sodelovanje na strokovnih sestankih in javnih razpravah povezanih z zakonodajnim postopkom, obisk poslanskih skupin (Levica, SD, SAB, LMS, SMC, Nsi, neodvisni poslanci) ter udeležba na sejah odbora za notranje zadeve. PIC je aktivno sodeloval tudi v postopku sprejemanja zakonodajnih sprememb Zakona o upravnem sporu. V sodelovanju s svetovalci za begunce je PIC pripravil komentarje na zakonodajne spremembe, ki jih je predložil v zakonodajni postopek.

Prav tako je PIC sodeloval pri pripravi komentarjev na številne spremembe pravilnikov in uredb, in sicer je pripravil komentarje na spremembe:

- Pravilnika o nagradi in povračilu stroškov zakonitim zastopnikom mladoletnikov brez spremstva;
- Pravilnika o načinu dostopa do svetovalcev za begunce, nagrajevanju in povračilu stroškov svetovalcem za begunce ter merilih za izračun povrnitve stroškov od osebe, ki ima zadostna lastna sredstva;
- Pravilnika o postopku s tujcem, ki izrazi namen podati prošnjo za mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji, ter postopku sprejema prošnje za mednarodno zaščito;
- Uredbe o načinih in pogojih za zagotavljanje pravic prosilcem za mednarodno zaščito;
- Uredbe o načinih in pogojih za zagotavljanje pravic osebam s priznano mednarodno zaščito;
- ter Uredbe o hišnem redu azilnega doma.

Tudi v 2021 so zagovorniške aktivnosti predstavljale eno glavnih aktivnosti na področju azila in migracij.

Na obeh področjih smo posebno pozornost posvetili zakonodajnim predlogom sprememb Zakona o mednarodni zaščiti in Zakona o tujcih. Spremembe smo preučil in komentarje sprememb objavili ter vsebino komentarjev predstavil tudi na medijski konferenci.

Poleg omenjenega PIC aktivno vzpodbuja delovanje pristojnih organov in organizacij za čim uspešnejše reševanje vprašanj na področju, na katerem deluje. V letu 2021 je med drugim na Varuha človekovih pravic naslovil poziv, da vloži zahtevo za oceno ustavnosti določb novega Zakona o mednarodni zaščiti in Zakona o tujcih, predvsem 10.a in 10b člena Zakona o tujcih; določb, ki se nanašajo na delo svetovalcev za begunce in zakonitih zastopnikov ter omejitve gibanja prosilcev za mednarodno zaščito na občine, v katerih so nastanjeni. Zagovorniku enakih možnosti je posredoval pobudo za presojo določb Zakona o mednarodni zaščiti, ki se nanašajo na delo svetovalcev za begunce in zakonitih zastopnikov. Prav tako je pobudo poslal Informacijski pooblaščenki za presojo določb Zakona o mednarodni zaščiti, ki zadevajo delo svetovalcev za begunce in zakonitih zastopnikov.

O stanju na področju azila in migracij PIC redno poroča tudi različnim evropskim institucijam in evropskim mrežam. PIC je član posvetovalnega foruma Evropskega azilnega podpornega urada (EASO), ki je namenjen spodbujanju sodelovanja urada s civilno družbo. V okviru posvetovalnega foruma potekajo ustaljena posvetovanja s civilno družbo ter drugimi organi. Poleg tega je PIC član Evropskega odbora za begunce in izgnance (ECRE) in redno prispeva k delovanju odbora z letnimi poročili in strokovnimi prispevki, ki obravnavajo posamezna vprašanja s področja azila in migracij. Prav tako je aktivni člani mreže EUROCHILD, kjer pokriva predvsem področje zaščite migrantskih otrok in njihovih pravic.

PIC je tudi član neformalne skupine CROSIIT, ki jo sestavljajo nevladne organizacije iz Italije, Slovenije, Avstrije in Hrvaške. Namen skupine je spremljanje dostopa do azilnega postopka in spoštovanje načela nevračanja v državah, izmenjavanje podatkov, praks in judikatov ter sistemska litigacija na področju azila in migracij. Skupaj z ostalimi organizacijami, ki so aktivne na področju postopkov združevanja družine – ADRO, IOM, Rdeči križ in UNHCR –, je PIC sodeloval v neformalni skupini, katere namen je prepoznavati in naslavljati sistemska vprašanja na področju združevanja družine.

Ker smo v praksi zaznali težave, s katerimi se srečujejo osebe s statusom mednarodne zaščite v RS pri vpisovanju očetovstva v matični register novorojenih otrok, smo na MNZ in MDDSZ naslovili prošnjo za pojasnilo relevantnih določb Zakona o matičnem registru. Na podlagi zaprosila sta MNZ in MDDSZ upravnim enotam posredovala navodilo glede postopanja pri vpisih očetovstva novorojenih otrok, katerih starši imajo v RS status mednarodne zaščite.

V preteklem letu je PIC pripravil prispevek za Visokega komisarja ZN za človekove pravice, ki bo na 47. seji Sveta za človekove pravice obravnaval problematiko nezakoniti vračanj. Pripravil je poziv vladi RS za sprejem Afganistancev (sodelavcev in beguncev), v sodelovanju s Platformo Sloga je naredil Analizo Pakta o migracijah ter za agencijo FRA izpolnil vprašalnik o odvzemu prostosti na področju azila in migracij v Sloveniji.

V letu 2021 so bila izvedena številna usposabljanja za različne deležnike. V sodelovanju z Zavod Tri smo izvedli izobraževanje na temo pridobivanje dovoljenj za prebivanje tujcev, za svetovalce za begunce smo pripravili izobraževanje na temo sprememb Zakona o mednarodni zaščiti.

Ker se zavedamo, da je pomembno širjenje znanja, izkušenj in praks smo nadaljevali s sodelovanjem s Pravno kliniko za begunce in tujce Pravne fakultete v Ljubljani. Na temo zastopanja prosilcev za mednarodno zaščito v praksi smo v okviru klinike pripravili predavanje za študente prostovoljce in skozi študijsko leto sodelovali z 20 udeleženci klinike.

3. VARSTVO RANLJIVIH SKUPIN

V letu 2021 je PIC nudil pravno pomoč 1.179 posameznikom, izvedel izobraževanja za 585 udeležencev, vložil 69 pravnih sredstev in pogodbeno sodeloval z več kot 20 nevladnimi organizacijami in občinami.

Aktivnosti so po svoji vsebini večinoma vezane na svetovanje posameznikom, ki spadajo v eno izmed marginaliziranih skupin. Svetovanja se izvajajo v obliki prvega pravnega nasveta, kar je večinoma vezano na pogodbe s slovenskimi občinami, saj si že več let prizadevamo razširiti mrežo brezplačne pravne pomoči v državi.

Zelo velik del vsebinskih dejavnosti je vezan na osebe, ki se spopadajo s kroničnimi boleznimi, težavami v duševnem zdravju in z invalidnostjo, v teh primerih so svetovanja bolj poglobljena, z možnostjo vlaganja pravnih sredstev, pridobivanja pravnih mnenj in zagovorništva. Še dodatno sodelujemo s Svetom za varstvo pravic najemnikov v MOL in za najemnike na področju občine že več let nudimo brezplačno pravno pomoč.

Prav tako se odzivamo in vlagamo pobude za spremembe predpisov s področij, ki so vezani na delovna razmerja, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, trg dela, zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, socialno zakonodajo in druga relevantna področja. Za društva, ki pod svoje okrilje združujejo predvsem osebe z določeno vrsto invalidnosti pa izvajamo tudi predavanja in delavnice ter sodelujemo v njihovih programih rehabilitacije kot predavatelji ali svetovalci.

V letu 2021 smo (časovno in vsebinsko) bistveno več svetovali različnim organizacijam, predvsem glede delovnih razmerij in drugih področij njihovega delovanja (na primer krizne namestitve uporabnikov za Društvo Legebitra, Interni akti in pogodbe o zaposlitvi za Eko Krog, kadrovska vprašanja in delovna razmerja za Mirovni inštitut, pogodbeno sodelovanje z avtorji za Danes je nov dan, vprašanje notranjega delovanja in delovnih razmerij Društva Projekt Človek in druge).

Z Organizacijo Validity sodelujemo tudi na dveh projektih in sicer vodimo primer zagovorništva v primeru nezakonite namestitve mladoletnika na zaprti oddelek SVZ, ki se je

izkazal za primer s številnimi elementi, ki kažejo na sistemske pomanjkljivosti tako institucionalizacije, kot tudi skrbništva in osnovnih pravic posameznikov s težavami v duševnem zdravju. Drug projekt s partnerjem Validity pa se nanaša na implementacijo EU Direktive o žrtvah KD, aktivnostih, ki so bile do sedaj izvedene in pravicah žrtev v praksi.

V letu 2021 pa smo dokončali tudi projekt Mreža za Bivanje, h kateremu nas je povabila Občina Idrija in kjer smo opravili posvet z izbranimi udeleženci projekta ter in iskali praktične pravne rešitve za prenovo in najem praznih hiš v občini, v sodelovanju z Občino in arhitekturnimi strokovnjaki.

Izvedli smo tudi projekt Be the Change po odkritju US Embassy, kjer smo opravili dvodnevno izobraževanje za pravnike, ki bi jih usposabljali v projektu zagotavljanja brezplačne pravne pomoči.

Prav tako smo opravili posvet z delavci podjetja v Slovenj Gradcu, ki zapira svoja vrata in proizvodnjo seli v tujino, delo pa bo izgubilo več kot 400 delavcev.

Izdelali smo Nacionalno poročilo glede prenosa EU Direktive o pravicah žrtev kaznivih dejanj, vsebine pravic in izvajanja direktive v praksi. V sodelovanju z Nacionalnim svetom Invalidskih organizacij Slovenije in Zvezo delovnih invalidov Slovenije smo opravili posvet s predstavniki OECD in sodelovali na dogodku o pravicah in obveznih socialnih zavarovanja. Opravili smo tudi pravni posvet s predstavniki sindikata SPESS glede vsebine in interpretacije pravic v interventni (protikoronski) zakonodaji.

S Pravno fakulteto v Ljubljani smo sodelovali pri pravnem posvetu v konkretnem primeru suma na kršitve človekovih pravic.